

ANALISIS MESEJ DAKWAH DALAM FILEM
KHURAFAT

ELMA BINTI ZULKEFLI

UNIVERSITI
MALAYSIA
IJAZAH SARJANA MUDA TEKNOLOGI KREATIF DAN
WARISAN
TAHUN 4

ANALISIS MESEJ DAKWAH DALAM FILEM ‘KHURAFAT’ (2011)

By

ELMA BINTI ZULKEFLI

Projek Ilmiah Ini Dikemukakan Sebagai Keperluan Bagi Memenuhi
Syarat Penganugerahan Ijazah Sarjana Muda Teknologi Kreatif Dan
Warisan

Fakulti Teknologi Kreatif dan Warisan

UNIVERSITI MALAYSIA KELANTAN

TAHUN 4

PERAKUAN

Saya dengan ini mengesahkan bahawa kerja-kerja yang terkandung dalam laporan ini adalah hasil penyelidikan asal dan tidak pernah digunakan untuk ijazah yang lebih tinggi mana-mana universiti atau institusi lain.

☐	AKSES TERBUKA	Saya bersetuju bahawa laporan ini dibuat secara terbuka dan didapati dalam hardcopy atau talian akses terbuka.
☐	SULIT	Mengandungi maklumat yang berdarjah keselamatan atau kepentingan Malaysia seperti yang termaktub di dalam AKTA RAHSIA RASMI 1972
☐	TERHAD	Mengandungi maklumat terhad seperti yang ditentukan oleh organisasi dimana penyelidikan telah dibuat.

Saya mengaku bahawa pihak Universiti Malaysia Kelantan berhak seperti berikut:

1. Laporan ini adalah harta Universiti Malaysia Kelantan.
2. Perpustakaan Universiti Malaysia Kelantan mempunyai hak untuk membuat salinan bagi tujuan pengajian sahaja.
3. Perpustakaan mempunyai hak untuk membuat salinan laporan untuk pertukaran antara institusi pengajian.

Tandatangan

Tandatangan Penyelia Utama

ELMA BINTI ZULKEFLI

ENCIK HIDAYAT HAMID

Tarikh:

Tarikh:

ISI KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
ISI KANDUNGAN	3&4
PENGHARGAAN	5
ABSTRAK	6&7
BAB 1 PENDAHULUAN	8
1.1 Pengenalan	8
1.2 Latar Belakang Kajian	9
1.3 Pemasalahan Kajian	9
1.4 Objektif Kajian	10
1.5 Persoalan Kajian	10
1.6 Skop & Batas Kajian	10
1.7 Kepentingan Kajian	11
1.8 Rumusan	12
BAB 2 KAJIAN LEPAS	13
2.1 Pendahuluan Definisi Dakwah	13
2.2 Kajian tentang perspektif hukum mesej dakwah dalam filem	14&15
2.3 Kajian aspek yang mematuhi syariah	16
2.4 Kajian penerimaan drama dakwah di Media	17&20
BAB 3 METODOLOGI KAJIAN	21
3.1 Pengenalan	21
3.2 Kaedah Pengumpulan Data	22
3.2.1 Data Primer	22
3.2.2 Data Sekunder	22&23
3.3 Dapatan Kajian	24
3.3.1 Kaedah Kajian Kualitatif	24
BAB 4 ANALISIS KAJIAN	27
4.1 Pengenalan	27
4.2 Latar Belakang	28
4.2.1 Penggunaan mesej dakwah	29&31

4.3 Peranan dakwah	32&38
4.5 Hasil Kajian	39&47
BAB 5 KESIMPULAN	48
5.1 Pendahuluan	48
5.2 Cadangan	49
5.3 Kesimpulan	50&51
LAMPIRAN	52&55
RUJUKAN	56&57

UNIVERSITI
—
MALAYSIA
—
KELANTAN

PENGHARGAAN

Syukur Alhamdulillah kepada Allah S.W.T kerana dengan berkat dan keizinan dari- Nya, maka saya telah dapat menyiapkan Projek Penyelidikan 1 dengan jayanya. Insyaallah, tugas kerja kursus ini akan memberikan banyak manfaat kepada saya dari segi pengetahuan dan pengalaman semasa membuat penyelidikan dan di masa hadapan.

Saya, Elma Binti Zulkefli ingin mengucapkan berbanyak-banyak terima kasih dan setinggi-tinggi penghargaan kepada penyelia saya iaitu Encik Hidayat Bin Hamid kerana tidak jemu-jemu memberi bimbingan, dorongan, dan tunjuk ajar cara-cara membuat proposal penyelidikan mengikut kriteria yang ditetapkan. Beliau turut membantu menyemak data, laporan dan membuat teguran agar memperoleh hasil kajian dengan cemerlang.

Saya juga ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada kedua-dua ibu bapa saya iaitu Zulkefli Bin Abdul Rahman dan Ghaihan Binti Abdul Aziz yang turut membantu untuk menyiapkan kerja-kerja ini. Tanpa sokongan mereka mungkin saya tidak dapat menyiapkan kerja-kerja seperti ini. Ini kerana kerja-kerja untuk menyiapkan kerja kursus ini memerlukan motivasi, usaha, buah fikiran dan wang ringgit.

Akhir kata, saya ingin mengucapkan jutaan terima kasih sekali lagi kepada semua yang terlibat secara langsung dan tidak langsung menyiapkan kerja kursus ini. Hanya Allah sahaja dapat membalaas budi kalian.

ABSTRAK

Filem mempunyai pengaruh yang kuat dan mampu mencorakkan tingkah laku masyarakat yang menontonnya. Disebabkan filem adalah sumber hiburan dan penyampaian maklumat utama kepada masyarakat, industri filem telah memainkan peranannya dengan menghasilkan pelbagai genre filem dan salah satu yang sering menjadi tumpuan utama remaja pada masa kini adalah filem bergenre dakwah. Dalam penghasilan karya filem, pengarah sememangnya akan berdepan dengan proses-proses pembikinan filem dan salah satu proses pembikinan filem adalah pemilihan skrip, lokasi, karakter. Oleh itu, kajian ini telah dilakukan untuk menjelaskan penggunaan mesej dakwah dan berperanan dalam menjayakan penghasilan sesebuah filem. Fokus filem dalam kajian ini juga adalah filem seram yang sememangnya mampu mengupas tentang perwatakan dan cara penyusunan babak sehingga mampu menerbitkan rasa yang dialami oleh aktor dalam filem. Kajian ini juga memberi penekanan terhadap penggunaan mesej dakwan dalam proses penghasilan filem.

UNIVERSITI
MALAYSIA
KELANTAN

ABSTRACT

The film is strong and able to shape the behavior of the people who watch it. Because film is the main source of entertainment and information delivery to the community, the film industry has played its role with various film genres and one that is often the main adolescent today is a dakwah genre film. In the production of film works, the director will inevitably face the process of filmmaking and one of the filmmaking processes is the choice of script, location, character. Therefore, this study has been done to explain the use of da'wah message and its role in the successful production of a film. The focus of the film in this study is also a horror film that is able to peel about the character and how to arrange the scenes so as to be able to reproduce the feelings experienced by the actors in the film. This study also emphasizes the use of indictment messages in the film production process.

UNIVERSITI
—
MALAYSIA
—
KELANTAN

BAB 1

1.1 Pengenalan

Dalam bab ini, pengkaji akan membincangkan tentang mesej dakwah yang terdapat dalam filem Khurafat. Mesej dakwah merupakan sesuatu yang penting dalam penyampaian sesebuah cerita dan isu keagamaan yang berlaku dalam masyarakat Malaysia. Pengkaji juga akan membincangkan tentang mesej dakwah yang digunakan dalam filem ini samaada membawa maksud yang baik atau tidak. Selain itu, pengkaji juga akan membincangkan tentang permasalahan kajian ini agar pelajar memilih satu tajuk yang bersesuaian dengan bidang pembelajaran dan menghasilkan objektif yang menjadi panduan dan matlamat dalam perjalanan kajian. Pengkaji juga akan menyatakan dua persoalan kajian serta skop dan batasan kajian bagi tajuk kajian ini. Akhir sekali, pengkaji akan menyatakan kepentingan dalam menjalankan kajian ini.

Projek penyelidikan terbahagi kepada dua, iaitu projek penyelidikan 1 dan projek penyelidikan 2. Dalam projek penyelidikan 1 pelajar diperuntukkan untuk membina tajuk, menghasilkan objektif, mengkaji permasalahan yang terdapat dalam kajian, membina persoalan bagi setiap objektif, menyatakan skop kajian yang dihasilkan dan juga kepentingan kajian. Dalam projek penyelidikan 1 juga pelajar perlu membuat kajian tentang kajian-kajian lepas yang pernah dilaksanakan oleh para sarjana dan ilmuan. Dalam projek penyelidikan 1 juga pelajar perlu menentukan metodologi kajian, iaitu kaedah kajian yang hendak dipilih oleh pelajar. Bagi projek penyelidikan 2, pula pelajar perlu melaksanakan objektif kajian berdasarkan kaedah yang telah dipilih dan perlu menyatakan hasil yang didapati setelah menjalankan kajian yang berkait dengan penyampaian mesej dakwah.

1.2 Latar Belakang Kajian

Filem dakwah yang berkesan dalam penyampainnya mampu memberi efek dan mempengaruhi kelakuan dan minda penonton terutamanya golongan remaja dan kanak-kanak dan juga golongan dewasa. Filem dakwah juga mengandungi elemen-elemen yang sememangnya dapat mempengaruhi pemikiran dan juga emosi seseorang. Elemen-elemen ini terbentuk melalui pemilihan genre filem oleh pembuat filem. Dakwah bukanlah sekadar seruan islamsemata-mata, tetapi ia haruslah disampaikan dengan cara yang bersesuaian. Keberkesanan penyampaian mesej dalam filem adalah bergantung kepada gaya penyampaian dalam sesbuah filem itu sendiri. Gaya penyampaian filem dakwah oleh pengarah seharusnya mampu membangkitkan emosi penonton supaya dapat dihayati dengan baik. Keberhasilan setiap arahan filem dapat dilihat melalui reaksi penonton apabila melihat filem yang ditayangkan. Penulis skrip dan pengarah haruslah melengkapkan diri dalam pengetahuan dan ilmu ilmu dakwah agar pengunaan mesej dakwah yang digunakan dalam filem memberi kesan yang positif.

1.3 PERMASALAHAN KAJIAN

Kajian ini dijalankan masalah utama adalah kurangnya kajian berkaitan dakwah dalam filem tempatan yang menyebabkan filem seram tidak dapat disampaikan dengan baik dan lebih dramatik. Pembuat filem harus sedar bahawa penyampaian dakwah adalah sangat penting dan juga merupakan salah satu faktor penyampaian cerita yang berkesan pada sesuatu filem. Selain itu, kajian ini juga dijalankan kerana adanya penggunaan ayat dakwah yang tidak betul di dalam filem menyebabkan filem tersebut disalah tafsir dan maksud tersiratnya. Namun begitu, filem yang menggunakan dakwah yang betul dapat menyalurkan mesej dakwah kepada masyarakat dari segi menyampaikan mesej dan mampu menarik minat penonton dan disukai oleh pendakwah dan penonton.

1.4 OBJEKTIF KAJIAN

Bagi penyelidik, Setiap kajian yang dilaksanakan memerlukan objektif yang kukuh untuk

dicapai pada akhir penyelidikan ini. Objektif juga adalah panduan kepada pengkaji sepanjang menjalankan penyelidikan agar tidak tersasar dari tujuan asal pelaksanaan penyelidikan.

- Objektif kajian yang pertama ialah untuk mengenalpasti jenis-jenis dakwah yang disampaikan dalam Filem Khurafat
- Objektif kajian yang kedua iaitu menganalisis mesej dakwah dan kesannya dalam filem Khurafat
- Menganalisis keberkesanan mesej dakwah dalam filem Khurafat

1.5 PERSOALAN KAJIAN

Persoalan kajian adalah salah satu perkara penting dalam menjalankan penyelidikan. Penyelidikan yang dilaksanakan perlu diperkuatkan lagi dengan mewujudkan persoalan kajian supaya dapatan kajian bagi objektif kajian dapat diperkuatkan lagi.

Berikut adalah persoalan kajian yang digunakan dalam penyelidikan ini:

iSehubungan itu, pengkaji mempunyai tiga persoalan utama berdasarkan kajian seperti berikut :

- I. Menganalisis mengenalpasti jenis-jenis dakwah dalam filem
- II. Menganalisis maksud mesej dakwah dan kesannya dalam filem Khurafat

1.6 SKOP DAN BATASAN KAJIAN

- I. Penelitian terhadap mesej dakwah dalam filem Khurafat.

- II. Kajian menfokuskan yang disampaikan dalam filem Khurafat adakah memberi kesan psikologi kepada penonton.
- III. Kajian ini juga memfokuskan kepada filem dakwah iaitu filem Nur Kasih arahan Khabir Bhatia.
- IV. Kajian ini juga memfokuskan kepada peranan watak dalam filem sendiri yang mampu menyampaikan mesej kepada penonton. Fokus utama dalam menjalankan kajian ini adalah untuk melihat peranan mesej dakwah dalam penghasilan filem seram

1.7 KEPENTINGAN KAJIAN

Kajian yang dijalankan ini adalah bertujuan untuk menghuraikan pengunaan ayat dakwah dan peranannya dalam Filem Khurafat. Dalam kajian ini juga dapat mengetengahkan atau melihat betapa pentingnya peranan mesej dakwah dalam penghasilan filem seram. Ini bermaksud bagaimana pengarah menyusun atur sesebuah filem sehingga mampu mewujudkan realistik dalam filem. Keberhasilan pengarah yang digunakan dalam filem mampu membentuk emosi dalam diri penonton. Melalui kajian ini, dapat dipelajari bahawa penghasilan filem sangat menitberatkan tentang mesej dakwah yang baik untuk memberi kesan emosi yang dirasai oleh penonton. Filem yang berhasil bukan bergantung kepada kutipan keuntungan dipawagam semata-mata tetapi ia juga bergantung kepada bagaimana penonton mampu menghayati filem tersebut. Sekiranya penghayatan yang baik daripada penonton sudah pasti penayangan filem dapat tindak balas dari penonton.

Rumusan

1.7 RUMUSAN

Kesimpulannya ini sangat jelas menunjukkan keberhasilan filem sangat bergantung kepada semua aspek pembikinannya dan yang paling utama dalam penyampaian mesej didalam sesuatu filem.

Dalam penyampaian mesej dakwah sangat menitibaratkan tentang penggunaan ayat mesej agar bersesuaian dalam sesebuah filem. Pembikinan sesebuah filem seharusnya tidak hanya memfokuskan dalam meraih keuntungan semata-mata tetapi perlu dititibaratkan juga tentang penyampaian mesej serta mampu menarik minat para penonton bukan sahaja dalam negara tetapi diluar negara sehingga mampu melihat filem dengan mata hati dan menghayatinya seiring dengan emosi yang dipertontonkan dalam filem.

Penguasaan kemahiran yang menyeluruh tentang ilmu perfileman dalam diri pengarah mampu membawa filem tanah air untuk tontonan negara luar dan mengangkat industri perfileman tanah air dalam bersaing dengan industri perfileman negara lain di peringkat antarabangsa.

BAB 2

TINJAUAN KAJIAN LEPAS

2.01 PENDAHULUAN

Kajian ini merupakan sebuah kajian ke atas penggunaan ayat pendakwah dalam filem seram yang bertajuk khurafat. Kajian ini juga akan mengaitkan penggunaan mesej dakwah kepada kesan psikologi penonton filem seram. Kajian tentang mesej dakwah dalam filem seram ini kurang mendapat perhatian pengkaji dalam mengkaji topik ini. Oleh yang demikian, dalam bab dua ini, kajian lepas ini bertujuan untuk dijadikan bahan rujukan dalam membuat kajian. Dengan adanya kajian-kajian terdahulu ini ianya dapat melancarkan serta membantu penyelidik mendapatkan maklumat bagi menyiapkan penyelidikan ini.

Peranan Dakwah Dalam Filem

Kajian terhadap penulisan dan penyelidikan dan kajian dahulu yang berkaitan dengan tajuk dakwah. Istilah dakwah adalah perkataan dari al-da'wah, perkataan al-da'wah dalam Mu 'jam al-Wasit bererti menyeru seseorang. Di dalam Kamus Dewan pula maksud dakwah sebagai kegiatan menyakinkan dan menyeru orang lain supaya menerima sesuatu kepercayaan. Kategori Mesej Dakwah Islamiah(Kamus Dewan)

Mesej dakwah Islamiah dikategori berdasarkan ilmu fiqah kerana ia merupakan ilmu yang paling besar dalam syariat Islam, seluruh hal berkaitan kehidupan yang luas dan komprehensif serta terkandung syariat-syariat Islam di dalam filem juga berkaitan. Selain itu, penelitian ini juga dibuat berdasarkan saranan ulama tersebut yang menyarankan agar ijihad yang dibuat dilaksanakan secara

kolektif mengikut pengkhususan dan kepakaran bidang masing-masing sama ada pendakwah individu maupun agensi-agensi tertentu. Perkara ini bertujuan bagi melihat kecenderungan, minat atau keutamaan setiap pendakwah tersebut

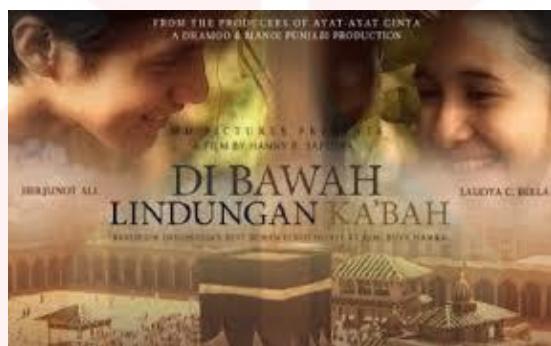
2.2 Kajian tentang perspektif dakwah dalam filem

Kajian ini menceritakan didalam filem melayu yang dikaji adalah filem yang bertajuk ‘Filem Ketika Cinta Bertasbih’ filem ini menggunakan mesej dan dialog yang mempunyai unsur pengajaran yang berkaitan hukum-hukum seperti bertunang dan perkahwinan ini merupakan mesej dakwah yang betul dan boleh dijadikan contoh. Pengunaan mesej dakwah di dalam sangat filem ini sangat penting. Mohamad shafie ayub(2013) selain dari itu terdapat filem yang membuka minda kepada masyarakat.Pengarah dan penerbit filem haruslah berebut potensi fileman ini industri profileman, contoh filem Kiamat Sudah Dekat (2003), Di Bawah Lindung Kaabah (1978) dan Nada Dan Dakwah (1991) file mini menunjukkan perspektif yang baik seperti berzikir, perwatakan ustaz dan solat. (Kartinka Van Heeren)

Kajian ini menyatakan di dalam filem ini mengikut perspektif hukum islam, filem ini menunjukkan kaedah halal dan haram dan ini sangat penting dari segi agama islam yang ditegaskan dari Yusof al-Qaradhwis sebagai landasan hukum islam. Kajian yang dikaji iaitu tajuk Filem Ketika Cinta Bertasbih adalah filem yang dinobatkan filem islam kerana filem ini memenuhi unsur-unsur dakwah yang dikaji mengikut syarak islam, kekeluargaan dan penuh kasih sayang. Mohamad shafie ayub(2013)

Filem Dakwah: Ketika Cinta Bertasbih (Sumber: Wikipedia)

Filem Dakwah: Di Bawah Lindungan Ka'bah (1978)(Sumber: Wikipedia)

Filem Dakwah: Kiamat Sudah Dekat(2003)(Sumber: Wikipedi

2.3 Kajian aspek yang mematuhi syariah

Kajian ini menyatakan filem tentang bertajuk Nur Kasih The Movie(2011) yang ditontoni ramai oleh rakyat Malaysia. Filem ini masih belum menepati syariah tetapi terdapat dalam kajian ini ada aspek yang mematuhi syariah seperti contoh yang baik iaitu saling menghormati sesama masyarakat, sentiasa sabar, saling menyayangi antara satu sama lain, solat cukup 5 waktu , membaca al-quran, menjaga batas pergaulan walaupun perbezaan jantina dan mengikuti syarak islam yang dibenarkan. Dalam filem ini terdapat babak yang tidak menepati syariah seperti pergaulan bebas, dan persolan kepentingan agama. Rosmawati Mohd Rashid (2011)

Filem Dakwah: Nur Kasih The Movie (2011)(Sumber: Wikipedia)

Menurut Rosmawati Mohd Rashid (2011) kajian ini menyatakan filem ini lebih kurang jalan penceritaan dan cara penyampaian juga seakan akan drama filem Nur Kasih The Movie(2011) yang bertajuk Syurga Cinta dan Mualaf. Filem Syurga Cinta mereka menunjukkan

Kajian mesej dakwah haruslah menjelaskan bahawa penerbit pengarah dan penulis haruslah memerlukan ilmu yang mendalam untuk membuat filem Islamik. Penerbit ,pengarah, penulis skrip yang pentingkan ilmu Islam seharusnya menghasilkan filem yang memberi contoh dan cara hidup orang yang beragama

Islam dan bukanlah sekadar untuk memenuhi hiburan semata-mata dalam menghasilkan sesebuah filem. (Mohd Shukri (2012).

Kajian drama dakwah yang dikaji menjelaskan drama dakwah yang berkualiti adalah penulisan skrip yang baik dan boleh diberikan contoh yang baik. Hasrat penulis skrip adalah untuk masyarakat mencontohi mesej yang diberikan dalam sesebuah filem. Namun kajian ini sasaran utama dalam menyampaikan mesej dan penulisan skrip yang baik memberi kesan yang impak dalam menghasilkan filem dan drama. Ummi hanni abu Hassan(2011)

2.4 Kajian penerimaan drama dakwah di Media

Penggunaan mesej dakwah dan penerimaan masyarakat pada masa kini disiaran kepada media. Kajian pada drama tv3 dan tv1 semakin meningkat kerana sasaran penonton di tv3 dan tv 1 penonton lebih ramai menonton, ini adalah satu usaha yang baik untuk mendidik masyarakat menjadi contoh yang baik dan meminati menonton drama atau filem berunsur dakwah. Siti rugayah Haji Tibek (1999)

Dalam kajian ini, penerimaan drama dakwah filem bertajuk Nur Kasih yang disiarkan di tv3 mendapat sambutan diluar jangkaan. Drama dakwah ini mendapat sambutan ramai dan memberi kesan kepada para penonton ini kerana mendapat jumlah penonton yang ramai kalah filem drama yang lain. Rosmawati Mohd Rashid (2012)

Oleh yang demikian, di dalam kajian ini,tidak terdapat keseluruhan filem memenuhi kriteria dan contoh syariah. Filem menimalkan Islami tetapi tidak menunjukkan imej yang tidak baik dan memberi contoh negative kepada penonton diluar sana. Ummi hanni abu Hassan (2011)

Antara contoh filem yang memberi imej negative dan tidak baik memberi contoh teladan kepada masyarakat adalah filem dari negara Indonesia iaitu Filem Perempuan Berkalung Sorban dan Filem 3 D'oa Cinta. (Muhsin S.M sukarta 2011)

Filem Dakwah: Perempuan Berkalung Sorban Sumber: Wikipedia)

Filem Dakwah: Filem 3 D'oa Cinta(2018)Sumber: Wikipedia)

Kajian ini menyatakan filem diatas berkemungkinan mengundang imej negative kepada yang menonton pengarah dan penulis skrip haruslah mengkaji skrip dan jalan cerita sama ada menepati syariah atau menlanggar hukum syariah islam.
(Muhsin S.M sukarta 2011)

Namun kajian ini terdapat beberapa filem lagi iaitu Kun FaYaKun, Emak Ingin Naik Haji Lagi, Syahadat Cinta, dan Sang Pencerah namun filem ini masih tidak dapat menjawab persoalan adakah kriteria dan ciri dalam filem ini mematuhi syariah islam atau berlandaskan syariah.

Dalam kajian ini dibawah adalah contoh lampiran Filem

Filem Dakwah: Filem Shadayat Cinta (2008) Sumber: Wikipedia)

Filem Dakwah: Filem Emak Ingin Naik Haji Lagi(2009)Sumber: Wikipedia)

Filem Dakwah: Filem Kun Fayakun(2008)Sumber: Wikipedia)

Terdapat kajian dari Kartinka Van Heeren kejayaan drama dakwah adalah skrip berkualiti

adalah penguasaan ilmu pengetahuan bab dakwah islam, pengalaman mendalam dalam penulisan skrip berkaitan dakwah islam sebagai contoh drama Nur Kasih yang mencecah 4juta penonton dan drama filem bertajuk Ihsan 2.5juta penonton yang ditayangkan lebih daripada 1 kali di stesen televisyen dan mendapat anugerah di peringkat kebangsaan hasil penulisan skrip yang terbaik dan menyampaikan mesej yang berkesan kepada masyarakat. Kartinka Van Heeren(2012)

Filem: Nur KasihSumber: Wikipedia)

Bab 3

3.1 Pengenalan

Bab ini akan menerangkan metodologi kajian yang digunakan oleh penyelidik. Metodologi kajian amat penting bagi penyelidik mendapatkan maklumat yang tepat dalam menjalankan kajian. Metodologi kajian adalah kaedah yang efektif dalam menjalankan kajian bagi menjawab setiap persoalan kajian. Selain itu, metodologi kajian ini juga adalah suatu kaedah pengumpulan data dari pelbagai sumber yang berlainan.

Metodologi kajian yang digunakan terbahagi kepada dua iaitu kualitatif dan kuantitatif. Penyelidik memilih kuantitatif kerana kaedah penyelidikan ini bersesuaian dan menepati skop penyelidikan yang dikaji oleh penyelidik. Aspek yang dibincangkan dalam bab ini berkaitan dengan kaedah pengumpulan data dan analisis data. Kaedah yang digunakan oleh penyelidik dalam menjalankan penyelidikan ini ialah dengan melakukan kaedah kaedah perpustakaan dan kaedah soal selidik.

Temu bual, pemerhatian dan kajian perpustakaan merupakan beberapa jenis kaedah

pengumpulan data yang berbentuk kualitatif (Patton, 1990). Namun kajian perpustakaan

merupakan kajian yang digunakan sebagai kaedah pengumpulan data. Kaedah pengumpulan data melalui library research (kajian perpustakaan) ini melibatkan analisis dokumen-dokumen yang dipilih untuk mendapatkan maklumat yang sahih dan relevan kepada isu dan masalah kajian (Kamarul Azmi Jasmin, 2012). Analisis dokumen sangat penting dan berfungsi untuk memahami suatu konsep dan mendapatkan teori pengetahuan yang baru disamping dapat menyumbang kepada pembinaan kerangka pelaksanaan metodologi lain seperti temubual dan pemerhatian. Pengumpulan data kajian ini dibuat melalui analisis dokumen seperti dokuman terutamanya buku akademik, jurnal dan kajian lepas. Pengumpulan data

juga boleh dibuat melalui analisis sumber-sumber di internet yang dianggap sahih dan relevan untuk tajuk kajian. Kaedah penganalisan merupakan proses merumuskan, menghuraikan dan menjelaskan data kandungan ke dalam kajian.

3.2 Kaedah Pengumpulan Data

3.2.1 Data Primer

Data primer adalah data yang dikumpul atau diperoleh oleh pengkaji secara langsung dari sumber yang diperolehi. Teknik pengumpulan data primer adalah melalui pertanyaan atau secara lisan antara pengkaji dengan responden. Data primer adalah data asli yang digunakan oleh penyelidik di dalam analisis data. Dalam bahagian data primer ini penyelidik telah melakukan kaedah soal selidik untuk mendapatkan data daripada responden..

i. Kaedah Soal Selidik

Borang soal selidik akan diedarkan kepada 50 responden untuk membuat pengumpulan data yang lengkap bagi kajian ini. Soal selidik digunakan bagi mendapatkan maklumat tentang mesej dakwah dalam filem seram mengenalpasti tahap pengetahuan golongan muda atau golongan tua menonton filem seram serta maklum balas responden berkaitan mesej dakwah dalam filem seram. Pengguna menggunakan Google Forms sebagai borang soal selidik dan disebarluaskan kepada responden melalui aplikasi Whatsapp.

3.2.3 Data Sekunder

Data sekunder adalah data yang dikumpulkan oleh orang lain secara tidak langsung melalui media perantaraan. Pada umumnya, data sekunder merujuk kepada catatan, laporan dan bukti. Data-data yang dikumpulkan menjadi sumber rujukan relevan dan sesuai digunakan bagi menjawab persoalan kajian serta mengembangkan lagi informasi yang berkaitan

dengan kajian yang dijalankan.

Seterusnya, data sekunder juga dapat diperolehi oleh penyelidik daripada kajian-kajian terdahulu yang berkaitan dengan penyelidikan yang sedang dijalankan oleh penyelidik. Segala maklumat yang dikumpulkan dari sumber ini adalah dipercayai. Data sekunder dapat membantu penyelidik dalam menjayakan kajian ini. Contoh data sekunder adalah seperti jurnal, artikel, laporan formal, dokumen awam, surat khabar dan lain-lain lagi.

Kaedah Kuantitatif merupakan kaedah dimana pengkaji memerlukan jawapan responden untuk mengukuhkan objektif kajian. Untuk mendapatkan jawapan responden pengkaji perlu mewujudkan satu kaedah soal selidik dan menganalisis menggunakan kaedah statistik. Bagi menguji kesahihan dan ketetapan maklumat dan instrumen yang dibentuk, beberapa siri prakajian perlu diadakan sebelum soal selidik diedarkan kepada responden yang telah ditetapkan daripada pengkaji.

Dalam kajian, data merupakan maklumat mentah yang dikumpulkan oleh penyelidik daripada lapangan kajian yang menjadi asas kepada sesuatu analisis. “Dalam kajian kualitatif nota lapangan ialah maklumat yang didengar, dilihat, pengalaman yang dilalui dan apa yang difikirkan serta menjadi imbasan ke atas data yang ada” Zahir Zainudin.

“Qualitative research is a loosely defined category of research designs or models, all of which elicit verbal, visual, tactile, olfactory, and gustatory data in the form of descriptive narratives like field notes, recording, or other transcriptions from audio and videotapes and other writer records and pictures or films”.

Berdasarkan definisi yang dinyatakan oleh Judith Preissle dalam (Definition of qualitative research) kajian kualitatif juga boleh dipanggil sebagai penyelidikan terhadap interpretive, penyelidikan naturalistic, penyelidikan phenomenological, dan juga penyelidikan yang bersifat menghuraikan.

Metodologi kuantitatif adalah sejenis penelitian yang menggunakan nilai-nilai numerik, seperti penelitian statistik, beberapa jenis penilaian survei atau dipanggil juga sebagai metode yang penulisannya menghasilkan angka. Ini bermaksud kajian yang dilakukan ini mampu dihitung dapatannya. Kaedah kuantitatif merupakan satu kaedah kajian yang lebih tertumpu kepada penggunaan soal selidik, pemerhatian dan kaedah eksperimen (Salinah J, 2018).

“Quantitative refers to works with tables and graphs that measure and count evidence. While

there is an element of truth in the contention that quantitative conclusions are rarely so

surprising that they have not been anticipated in some older account, elimination of other,

equally plausible explanations through a confirmed hypothesis represents significant scholarly progress”. (Quanti-Tative Methods for Historians)

3.3 Dapatan Kajian

Dalam menjalankan kajian yang diberikan ini, penyelidik telah menggunakan beberapa cara atau kaedah bagi menyiapkan tugas ini secara keseluruhannya. Kajian ini bertujuan untuk mengkaji tentang emosi penonton dalam filem bergenre seram, aksi dan drama dan filem yang dipilih adalah filem Khurafat.

Kajian ini sememangnya memfokuskan tentang emosi penonton tentang susunan babak dalam filem yang dipilih. Oleh itu kaedah yang digunakan bagi menjawab persoalan kajian ini adalah kaedah kualitatif. Antara kaedah yang akan dilakukan dalam menyiapkan kajian ini adalah seperti berikut

3.3.1 Kaedah Kajian Kualitatif

Kaedah kajian kualitatif merupakan proses analisis data yang berkait rapat dengan wacana iaitu tafsiran teks. Dalam kaedah kualitatif, pengkaji sendiri yang

berperanan sebagai instrument utama dalam proses pengumpulan data (Creswell 1998; Mcleod, 2001). Dalam kaedah ini data diperolehi secara semula jadi oleh pengkaji dan pengkaji memahami situasi dan maklumat yang sebenar dan dapat mentafsir sesuatu fenomena yang ditunjukkan oleh subjek (Denzin & Lincoln, 1998).

Penggunaan pelbagai kaedah dalam pengumpulan maklumat perlu untuk memperoleh

dapatkan yang lebih sahih dan hasil keputusan yang lebih tepat (Chadwick, 1984; Fontana &

Frey, 1998). Penggunaan lebih daripada satu sumber maklumat ini dikenali sebagai triangulation (Brewer & Hunter, 1989; Balk, 1995). Berikut merupakan antara kaedah kajian

kualitatif yang diguna pakai dalam kajian yang dijalankan ini:

1. Kajian filem

Kajian filem dilakukan dengan membuat kajian terhadap filem yang dipilih iaitu filem Khurafat. Kajian ini dilakukan dengan menganalisis tentang penggunaan mesej dakwah dalam filem seram Khurafat

2. Kajian internet

Bagi mendapatkan maklumat mengenai mesej dakwah kepada penghasilan filem dan kesannya terhadap emosi dan penyampaian mesej kepada penonton melalui filem yang telah dipilih, kajian telah dibuat melalui analisis maklumat melalui tindak balas penonton tentang filem-filem yang telah dipilih di laman web imdb dan research melalui laman web penonton yang berkongsi tindak balas tentang filem yang di kaji.

3. Kajian Teks

Maklumat juga banyak diperolehi melalui pembacaan jurnal-jurnal dan buku-buku Ilmiah.

Kesimpulan

Kesimpulannya, kajian ini akan menggunakan kaedah kualitatif di mana akan pengkaji akan menggumpulkan data primer. Kaedah kualitatif boleh digunakan untuk menganalisis data secara sistematis kerana melibatkan motivasi, pemikiran, tingkah laku, , interaksi dan pengalaman serta persepsi (A. Phakiti et al, 2018).

. Pengkaji akan mengkaji dengan cara menonton filem kajian dengan teliti bagi memperoleh data. Hasil pengumpulan data akan dibincangkan di bab seterusnya.

UNIVERSITI
—
MALAYSIA
—
KELANTAN

BAB 4

DAPATAN KAJIAN

4.0 PENGENALAN

Bab ini akan membincangkan hasil pengumpulan data daripada kajian yang dijalankan sebuah filem seram yang bertajuk Khurafat telah dipilih untuk kajian ini. Pengumpulan data adalah melalui kaedah pemerhatian secara lansung oleh pengkaji ke atas penggunaan mesej dakwah dalam filem seram. Elemen-elemen penggunaan ayat dakwah dalam filem ini dikaji bagi menghasilkan data. Sumber lain yang digunakan dalam pengumpulan data ini adalah sumber internet. Data akan diuraikan secara terperinci dibawah. Analisa kajian adalah bab yang menghuraikan secara terperinci tentang keputusan kajian yang dijalankan berdasarkan dapatan-dapatan yang diperolehi hasil dari kajian yang menggunakan instrument kajian kualitatif iaitu kaedah menganalisis filem iaitu satu kaedah dimana pengkaji menonton filem Khurafat secara terperinci dan menganalisis maklumat dalam filem tersebut dan menghasilkan satu dapatan yang jelas. Kaedah ini tidak memerlukan pengkaji untuk melakukan temu bual dan sebagainya tetapi hanya menganalisis filem yang dipilih dan menghasilkan satu dapatan kajian. Kaedah lain juga yang digunakan dalam menyiapkan kajian ini adalah kaedah sumber internet. Kaedah ini digunakan untuk mencari maklumat yang lebih terperinci tentang dapatan kajian hasil dari analisis filem. Antara sumber-sumber yang diperolehi adalah melalui laman web imdb, google book dan juga jurnal-jurnal.

4.1 LATAR BELAKANG FILEM KHURAFAT

Mengisahkan tentang perjanjian terlarang dan salah satu bentuk penyelewengan dalam aqidah Islam diantara manusia dan syaitan, sesuatu yang amat dilarang dalam agama suci kita. Tetapi, manusia tanpa mengira akibat membelakangkan Allah, disokong dengan nafsu dendam serakah akhirnya hanyut dengan bisikan syaitan.

Kisah bermula dengan Johan, seorang pemuda yang bekerja sebagai Pembantu Hospital. Sudah berkahwin dan mempunyai seorang isteri bernama Aishah. Pasangan ini diawal perkahwinan hidup aman dan bahagia namun tanpa disangka trauma melanda dipertangahan jalan. Mereka sering diganggu oleh lembaga aneh. Bermacam-macam usaha telah dilakukan namun gangguan itu tetap berterusan. Ini amat menakutkan mereka lebih-lebih lagi Johan. Kehadiran seorang perempuan tua misteri ditambah dengan munculnya bekas teman wanita Johan bernama Anna yang bersikap pelik dan menakutkan menambahkan lagi episod trauma pasangan ini.

Anna sentiasa menganggu Johan walaupun ketika Johan bersama Aishah. Ini menyebabkan Johan bertambah runsing. Tidak lama selepas itu Anna ditemui mati bunuh diri. Kematian Anna adalah kemuncaknya perkara-perkara aneh yang berlaku dalam hidup Johan. Bayangan Anna mula menganggu Johan mahupun Aishah. Hidup Johan semakin tertekan. Setelah diasak pelbagai kejadian aneh akhirnya barulah terungkap segala misteri. Johan akhirnya akur dengan kesilapan silamnya... perbuatan Khurafat yang diamalkan kini menuntut haknya dan Johan terpaksa membayarnya dengan harga yang amat tinggi

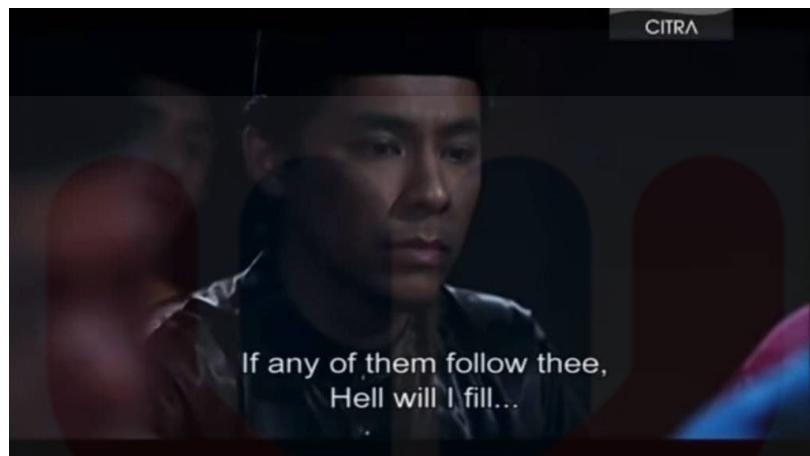
4.2 Penggunaan Mesej Dakwah Dalam Filem Khurafat

Mesej dakwah merupakan filem seram dakwah yang mampu membangkitkan keinsafan dalam diri, di bawah akan dibincangkan tentang penggunaan mesej dakwah dalam seram bertajuk Khurafat. Oleh itu, mesej dakwah merupakan unsur yang penting yang patut digunakan dalam penghasilan sesebuah filem seram bagi menghasilkan filem yang lebih dramatik . Di bawah akan dibincangkan penggunaan mesej dakwah di dalam filem seram Khurafat.

4.2.1 Mesej Dakwah berfungsi sebagai memberi kesedaran kepada penonton dihasilkan syot yang berlandaskan islam dan memberi pesanan pada setiap babak. Namun begitu, mesej dakwah merupakan kewajiban dan tanggung jawab umat Islam dalam menyebarkan ajaran-ajaran Islam sebagaimana termuat dalam al-Quran dan Hadits. Penggunaan mesej dakwah juga diawal filem Khurafat ini dapat dilihat pada minit ke 5.56 di mana babak ini menunjukkan syot Anna sedang menari di sebuah pusat hiburan dan mereka bergaul bebas ia berlandaskan islam bagi kaum umat islam dan kelihatan Johan flash back Anna berada dipusat hiburan. Wajah kesal Johan mengingati kisah silamnya bersama Anna.

Gambaran menunjukkan babak Anna sedang menari di pusat hiburan bersama beberapa orang lelaki. Kita seorang wanita yang beragama islam haruslah menjaga diri dan menjauhi larangan Allah taala

Gambar di atas menunjukkan Johan mengingati zaman dia bersama Anna hanyut kini dia kesal apa yang telah berlaku.Iman Kahar memberi ceramah kepada ahli surau

Selain itu, di dalam filem seram Khurafat, penggunaan ayat dakwah pada minit ke 7.49 juga dapat dilihat. Babak ini adalah babak dimana A Galak yang melakonkan watak sebagai Pak Aziz yang dirasuk hantu dan diubati oleh Ruzaidi Abdul Rahman sebagai Iman Kahar Penggunaan ayat mesej dakwah dalam babak ini menjadikan filem ini lebih dramatik.

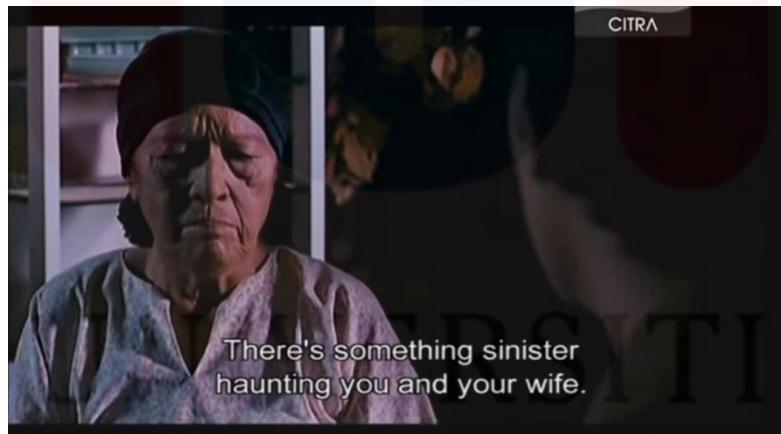
Gambar di atas menunjukkan Iman Kahar yang sedang memberi ceramah dakwah secara umum kepada orang kampung dan yang disurau, kelihatan Johan kesalahan yang dilakukannya dahulu

Gambar diatas menunjukkan ayat dakwah iaitu surah Al'araф ayat 15 dan dibaca pada minit ke 6.18 juga dapat dilihat yang digunakan cara umum dan tindakan ini lebih jelas

4.3 Peranan Mesej Dakwah dalam penghasilan filem

Berperanan menghidupkan sesuatu karakter dalam filem dalam mendapatkan kesan realistik karakter yang dibawa dalam filem ia sangat memerlukan. Bagi filem yang bergenre seram. Berdasarkan pemerhatian ke atas filem Khurafat, penonton akan dapat menghayati penceritaan apabila pandangan mata dan emosi bertindak balas. Teknik penyampaian mesej dakwah dilengkappkan teknik kesedaran kepada penonton dan memberikan emosi yang dimahukan oleh pengarah dalam menyampaikan cerita kepada penonton. Secara Psikologis, penghasilan filem secara hidup dan nampak yang dapat berlanjut dengan animation mempunyai kecenderungan umum yang unik dalam keunggulan daya menarik terhadap penonton. Banyak hal-hal yang abstrak dan samar-samar serta sulit yang di terangkan lebih jelas, ia dapat dilihat pada khalayak ramai secara lebih baik dan efisien oleh media filem ini.

Gambar diatas menunjukkan babak dalam filem Khurafat pada minit 46.27 'Mak Cik Rosnah memberi pesanan kepada Johan dan berkata 'Jika kamu ada sakitkan hati sape sape lekas lah kamu meminta maaf orang itu, kerana benda ini hampir dengan Johan.

Gambar diatas menunjukkan babak dalam filem Khurafat pada minit 48.18 dalam babak tersebut memperlihat jelas Johan menyesali Anna membunuh diri menyebabkan perbuatan nya kepada Anna. Sebab itulah kita dianjurkan untuk mencari ilmu agama yang kukuh dan belajar dengan mereka yang arif supaya ilmu agama boleh menjadi benteng atau pendinding daripada ancaman perbuatan merosakkan akidah terhadap Allah SWT.

Gambar di atas memaparkan babak pada minit 56.06 Jemaah solat jenazah beramai-ramai, andai berlaku kematian itu, terdapat adab-adab tertentu dalam menguruskan jenazah sebagai penghormatan terakhir di dunia, termasuklah dengan mendirikan solat jenazah selepas dimandi dan dikafankan. Solat jenazah adalah satu amalan masyarakat Islam sewaktu zaman Nabi Muhammad SAW dan para sahabat lagi. Berkata Salamah bin Al-Akwa' r.a:

“Pada suatu ketika kami sedang duduk di sisi Nabi SAW, lalu ketika itu dibawa jenazah. Baginda berkata: Solatlah sahabat kamu itu”

(Hadis Riwayat Bukhari)

Gambar di atas menunjukkan Johan ditindas oleh Anna dan dia berasa sangat berdendam dan tanpa berpikir panjang Johan memilih jalan agar Anna tunduk kepadanya.

Gambar di atas memaparkan visual Johan pergi berjumpa tokbomoh dan berbuat perjanjian. Nabi SAW bersabda: “Jauhilah tujuh jenis dosa besar yang membinasakan. Sahabat bertanya: Wahai Rasulullah apakah dosa-dosa itu?

Sabda baginda: Menyekutukan Allah, sihir, membunuh jiwa yang diharamkan melainkan dengan alasan yang benar, makan riba, makan harta anak yatim, lari daripada perang dan menuduh wanita suci beriman yang tidak bersalah dengan tuduhan zina - [HR Bukhari]. Apa yang dilakukan adalah haram dan syirik.

Gambar tersebut menunjukkan Johan memegang tangkal yang diberikan daripada bomoh lalu Johan lalu ditepi Anna dan melesek tangkal itu dan terkena anggota tubuh Anna.

Gambar di atas adalah semasa Babak Johan terkejut melihat dirinya yang berbalut kain kafan, Johan amat menyesali perbuatan syiriknya itu.

Gambar di atas adalah di tanah berkuburan Johan menangisi pemergiannya dan berasa sangat menyesal ,ini membuat para penonton terasa insaf dan takut untuk melakukkkan perkara syirik,namun hal ini harus berfikir panjang dan tahu akan akibatnya apabila melanggar pantang larang perjanjiannya

Kelihatan gambaran ini menunjukkan Johan berjanji dengan emaknya untuk menjaga isterinya Aishah. Gambaran ini selepas Johan meninggalkan Anna,sebelum melakukan sesuatu haruslah memikirkan panjang

Say your prayers.

Gambar di atas menunjukkan Johan berada keadaan tenat dan beliau sempat mengucap

Penyampaian mesej dakwah yang disampaikan secara umum dan berkata 'Wahai orang-orang yang beriman! Janganlah kamu mengikuti langkah-langkah setan.

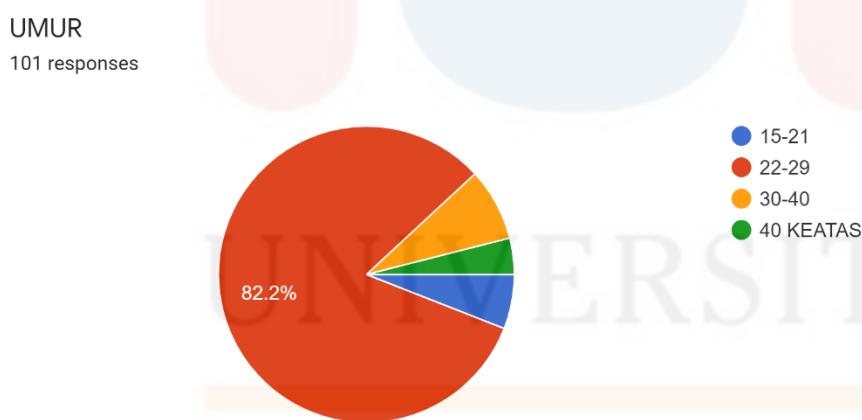
Barangsiapa mengikuti langkah-langkah setan, maka sesungguhnya dia (setan) menyuruh mengerjakan perbuatan yang keji dan mungkar. Kalau bukan karena karunia Allah dan rahmat-Nya kepadamu, niscaya tidak seorang pun di antara kamu bersih (dari perbuatan keji dan mungkar itu) selama-lamanya, tetapi Allah membersihkan siapa yang Diakehendaki. Dan Allah Maha Mendengar, Maha Mengetahui'

UNIVERSITI
—
MALAYSIA
—
KELANTAN

4.4 Hasil Kajian

Melalui soal selidik yang pertama, pengkaji telah Data Demografi responden di ambil dari segi jantina, peringkat umur, status pekerjaan dan bangsa . Kekerapan dan peratusan responden dinyatakan pada rajah yang dilampirkan di bawah.Oleh itu, pengkaji telah menjalankan soal selidik yang kedua mendapatkan maklum balas Analisis Mesej Dakwah Dalam Filem Khurafat ini daripada responden. Tujuan kajian selidik ini dijalankan adalah untuk mengetahui adakah penyampaian mesej dakwah dalam filem Khurafat memberi kesan yang baik atau tidak kepada penonton. Sebanyak 101 responden telah menjawab kaji selidik yang disediakan.

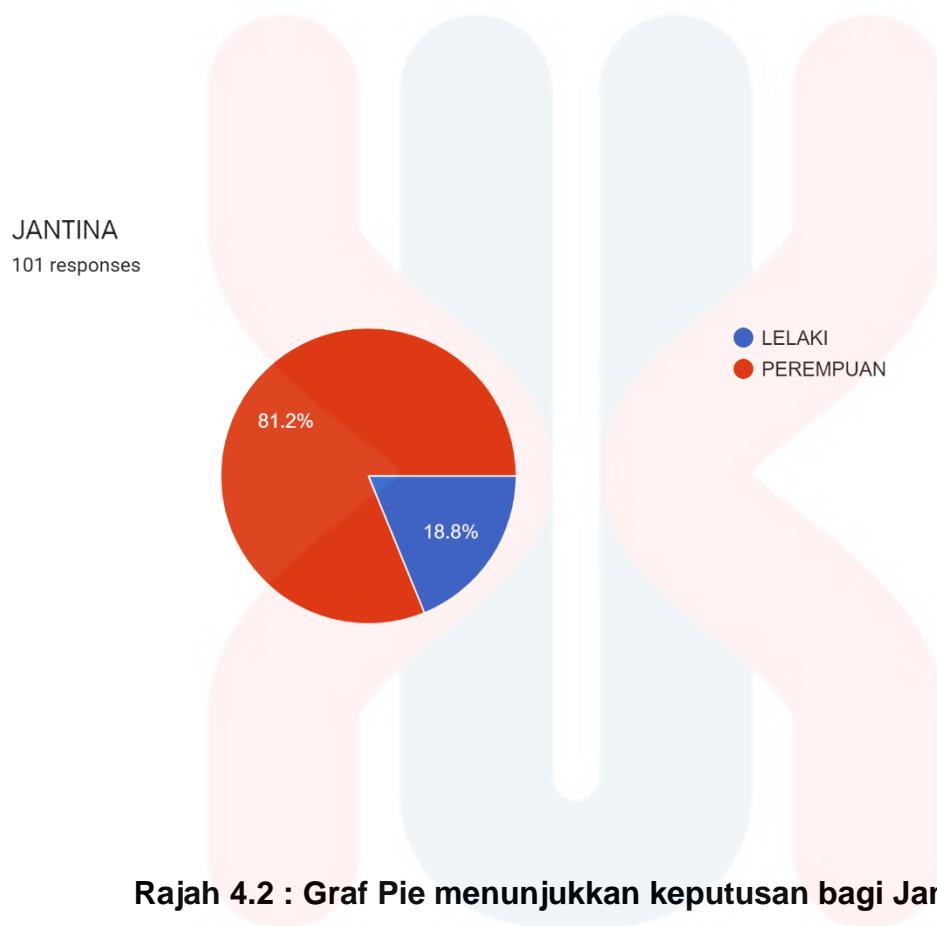
A) Soalan 1: Umur

Rajah 4.1 Graf Pie menunjukkan keputusan bagi Umur

Soalan diaatas merujuk kepada jumlah pecahan umur responden yang menjawab kaji selidik ini. Rajah 4.1 telah menunjukkan jumlah tertinggi responden umur 22-29 (82.2%) melebihi jumlah umur 40 tahun keatas

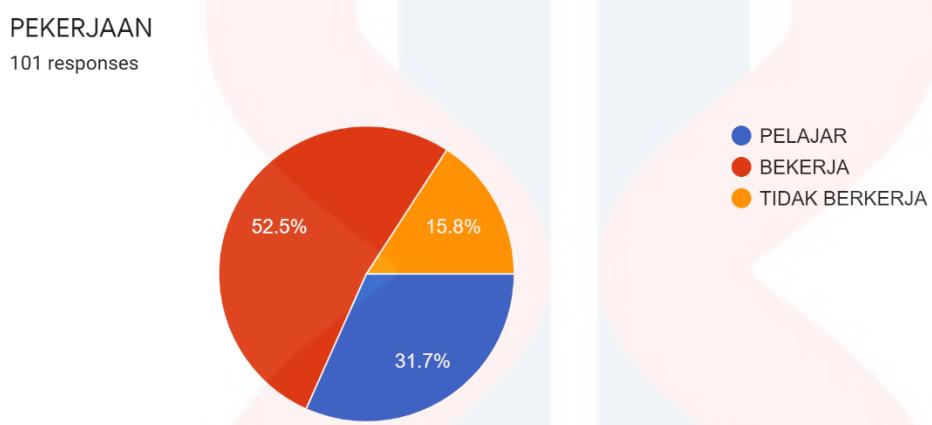
b) Soalan 2 : Jantina

Rajah 4.2 : Graf Pie menunjukkan keputusan bagi Jantina.

Soalan diaatas merujuk kepada jumlah pecahan jantina responden yang menjawab kaji selidik ini. Rajah 4.2 telah menunjukkan jumlah responden perempuan (81.25%) melebihi jumlah responden lelaki (18.8%).

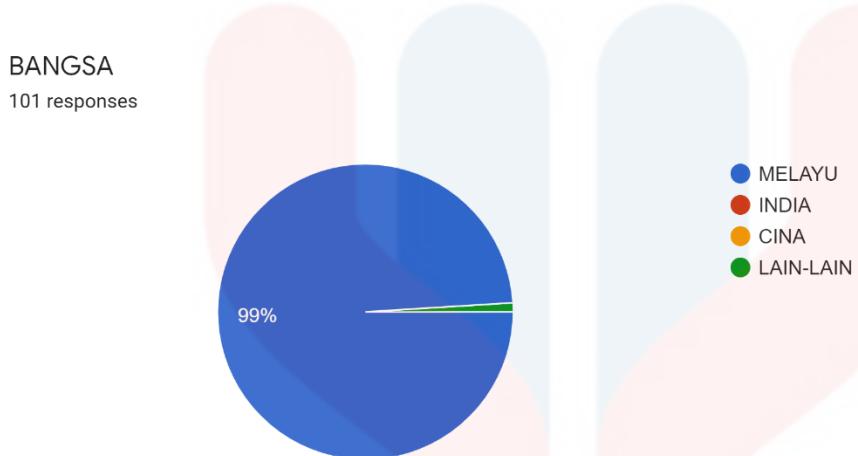
c) Soalan 3: Status Pekerjaan

Rajah 4.3 : Graf Pie menunjukkan keputusan bagi Pekerjaan

Soalan ini merujuk kepada pekerjaan responden. Rajah 4.3 menunjukkan bilangan tertinggi status Bekerja (52.5%), Pelajar (31.7%) dan Tidak bekerja (15.85)

d) Soalan 4: Bangsa

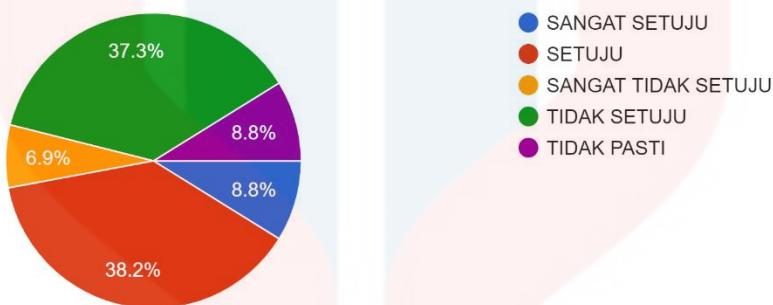
Rajah 4.4 : Graf Pie menunjukkan keputusan bagi Bangsa

Soalan ini merujuk kepada bangsa responden. Rajah 4.3 menunjukkan bilangan bangsa Melayu tertinggi (99%)

e) Soalan 5 : Filem seram adakah menganggu emosi anda?

1) Adakah filem bergenre seram membuat emosi anda terganggu?

102 responses

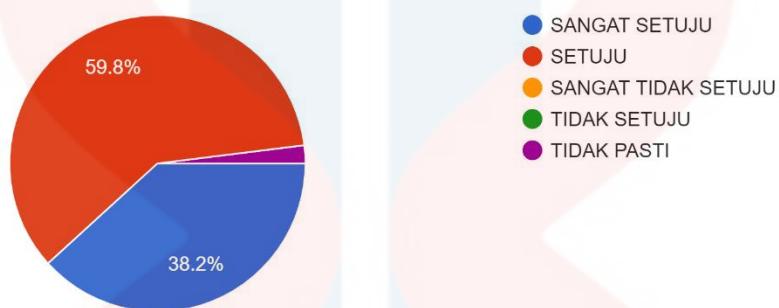

Rajah 4.5: Graf Pie menunjukkan keputusan bagi Filem seram adakah menganggu emosi anda?

Soalan ini merujuk kepada pendapat responden tentang emosi penonton adakah terganggu atau tidak responden telah memilih jawapan Setuju (38.2%) responden telah memilih jawapan Sangat tidak setuju. Hal ini membuktikan bahawa emosi penonton majority mudah menganggu emosi penonton

f) Soalan 6 : adakah menyampaikan mesej yang baik

2) Mesej dakwah dalam filem Khurafat menyampaikan mesej yang baik untuk para penonton
102 responses

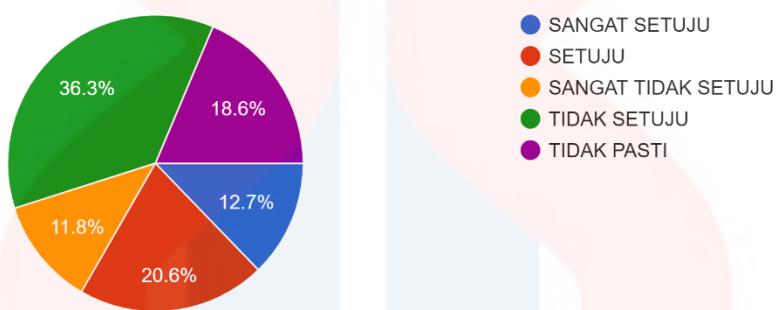

Rajah 4.6: Graf Pie menunjukkan keputusan bagi adakah penyampaian mesej yang baik untuk para penonton?

Soalan ini merujuk kepada pendapat responden tentang adakah penyampaian mesej yang baik majoriti pilihan tertinggi adalah Setuju (59.8%) responden telah memilih paling sedikit Tidak pasti. Ini menunjukkan bahawa penyampaian mesej dengan jelas untuk para penonton.

g) Soalan 7 : Adakah filem Khurafat boleh mengelirukan akidah masyarakat

3) Adakah filem Khurafat boleh mengelirukan akidah masyarakat apabila jalan ceritanya yang banyak menerapkan kehebatan alam ghaib seperti syaitan dan jin melebihi kekuasaan Allah s.w.t.
102 responses

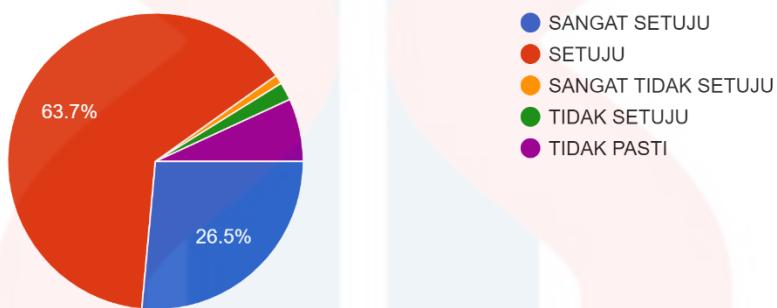
Rajah 4.7: Graf Pie menunjukkan keputusan adakah filem Khurafat boleh mengelirukan akidah masyarakat

Soalan ini merujuk kepada pendapat responden tentang keputusan adakah filem Khurafat boleh mengelirukan akidah masyarakat, responden paling tinggi adalah Tidak setuju (36.3%) responden paling rendah telah memilih jawapan Sangat tidak setuju (11.8%)

e) soalan 8 : Adakah memberi pengajaran kepada penonton

4) Pada pandangan anda,babak ketika Pak Iman memberi ceramah kepada ahli surau secara umum, adakah ia memberi pengajaran kepada penonton?

102 responses

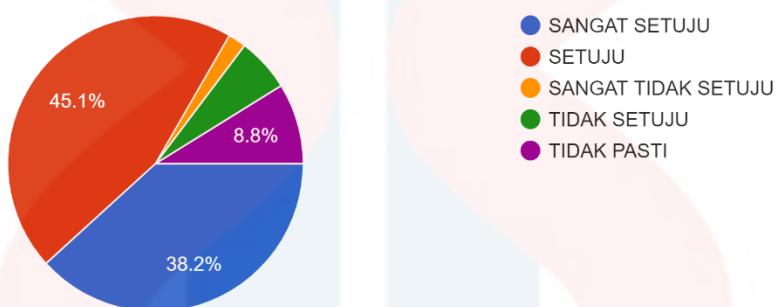

Rajah 4.8: Graf Pie menunjukkan keputusan adakah memberi pengajaran kepada penonton

Soalan ini merujuk kepada pendapat responden tentang keputusan babak ketika Pak Iman memberi ceramah kepada ahli surau secara umum, adakah ia memberi pengajaran kepada penonton, responden paling tinggi adalah Setuju (63.7%) responden paling rendah telah memilih jawapan Sangat tidak setuju

f) Soalan 9 : Adakah terpengaruh dengan adengan yang dipaparkan dalam filem Khurafat

5) Pengetahuan yang lemah dalam dakwah menyebabkan perkara mudah terpengaruh dengan adengan yang dipaparkan dalam filem Khurafat
102 responses

Rajah 4.9: Graf Pie menunjukkan keputusan adakah terpengaruh dengan adengan yang dipaparkan dalam filem Khurafat

Soalan ini merujuk kepada pendapat responden tentang keputusan pengetahuan yang lemah dalam dakwah menyebabkan perkara mudah terpengaruh dengan adengan yang dipaparkan dalam filem Khurafat , responden paling tinggi adalah Setuju (45.1%) responden paling rendah telah memilih jawapan Sangat tidak setuju

BAB 5 KESIMPULAN DAN CADANGAN

5.0 PENDAHULUAN

Bab ini merupakan bahagian terakhir dalam kajian dimana pengkaji akan merumus kajian yang dijalankan iaitu memfokuskan kepada kesimpulan hasil daripada keseluruhan dapatan kajian yang diperoleh bagi melengkapkan lagi struktur sesuatu kajian yang dijalankan. Segala dapatan kajian yang diperoleh sama ada secara langsung atau pun tidak langsung, perlu dinilai secara terperinci bagi mengukuhkan data-data yang didapati. Dalam bab ini pengkaji akan mengemukakan beberapa cadangan yang perlu diambil kira setelah proses menganalisis ini selesai mengenai kajian pengaruh kemunculan dikir moden dalam era modernisasi dikir barat bagi mendapatkan maklumat yang terbaik untuk menyempurnakan kajian yang dibuat.

Industri perfileman Malaysia sememangnya telah banyak menerbitkan filem-filem bergenre seram, bahkan banyak sub-genre yang wujud hasil dari genre ini. Filem seram Malaysia kini bukan sahaja memaparkan isu kebudayaan namun terdapat banyak isu keagamaan yang diterapkan dalam filem genre ini. Genre seram hari ini dilihat sebagai suatu genre filem yang sangat berpotensi bagi melonjakkan industry perfileman agar mampu setanding dengan industry filem antarabangsa.

Penguasaan ilmu mengenai kesan-kesan khas termasuklah kesan khas solekan juga telah mewarnai industri perfileman dalam menerbitkan filem-filem berunsur seram. Filem seram bukanlah suatu genre yang remeh dan penghasilannya perlu menitibaratkan elemen penghasilannya.

5.1 CADANGAN

Berdasarkan hasil dapatan kajian yang telah diperoleh dalam tajuk Analisis Mesej Dakwah Dalam Filem Khurafat scene bergenre Seram Malaysia Dalam Filem Pontianak Harum Sundal Malam penggunaan mesej dakwah dilihat sesuatu elemen yang perlu diperhebatkan lagi penggunaan dan penguasaannya oleh pembuat filem dalam industri perfileman Melayu. Penguasaan ilmu dakwah yang mendalam terhadap filem seram dapat menghasilkan filem yang realistik walaupun ianya hanya lakonan semata. Berdasarkan hasil kajian, antara cadangan yang boleh dikemukakan adalah:

- a) Perbanyakkan kerjasama dengan pembuat filem antarabangsa dan Hollywood mampu melahirkan seorang pengkarya filem tempatan yang berkebolehan menguruskan setiap elemen penghasilan filem yang mampu menonjolkan kesan realistik filem. Mutu filem seram tempatan yang dilihat agak merundum dari segi pembawaan watak dan gambaran karakter menjadi punca filem seram Malaysia tidak menjadi genre utama dalam kalangan penonton. Di Malaysia filem seram kebanyakannya dikaitkan dengan unsur-unsur khurafat seperti penggunaan bomoh dan tangkal serta unsur keagamaan. Namun kurang menekankan gambaran watak melalui solekan. Dari segi pembinaan setting dan tempat filem Malaysia dilihat sudah mampu menghidupkan suasana seram, namun penekanan terhadap solekan agak kurang kerana Malaysia sering menonjolkan watak hantu dengan solekan yang sama.

Seperti yang diketahui umum, industri perfileman hollywood mereka

- b) Memperbanyakkan jenis solekan effect dan melahirkan banyak watak seram yang boleh menjadi identiti filem seram Melayu Solekan atau pun makeup effect

adalah sesuatu yang sangat ditekankan dalam penghasilan filem seram. Oleh itu, penguasaan ilmu tentang makeup effect perlu diperhebatkan lagi supaya filem Malaysia mampu melahirkan lebih banyak watak hantu yang mampu menjadi identiti kepada filem seram Melayu

5.2 KESIMPULAN

Kesimpulannya, daptan dari data yang dikumpul menjawab objektif kajian. Analisis Mesej Dakwah Dalam Filem Khurafat perlu digunakan dengan betul dalam sesebuah filem bagi menghasilkan filem yang menarik dan dramatik. Hal ini demikian kerana, penggunaan mesej dakwah di dalam penghasilan filem dapat memberikan pandangan mata yang baik kepada penonton. Oleh itu, penggunaan mesej dakwah dalam sesuatu filem perlu dikaji sedalamdalamnya agar tidak menganggu akidah yang menjadikan elemen yang penting dalam sesebuah filem.

Selain itu, data yang diperoleh daripada hasil kajian juga menunjukkan penggunaan mesej dakwah mempunyai pelbagai peranan. Peranan tersebut menjadikan filem ini berjaya mencapai emosi penonton. Membina emosi antara penonton dan filem yang ditonton bukanlah satu perkara yang mudah. Oleh itu, pembuat filem haruslah menitikberatkan penggunaan mesej dakwah dalam filem seram menjadikan elemen kekuatan dalam penghasilan sesebuah filem.

Seterusnya, hubung kait antara visual dan mesej dakwah membuatkan penonton tertarik untuk menonton filem. Hal ini demikian kerana, pembuat filem harus sedar kepentingan penggunaan ayat dakwah dengan betul kerana penonton akan menentukan sama ada filem tersebut berjaya mencapai emosi penonton mahupun tidak. Untuk jangka masa panjang pula, sesebuah filem boleh menjadi titik tolak keberkesanan ke atas emosi penonton hingga ke dunia sebenar.

Kesimpulannya, penggunaan mesej dakwah dalam filem seram Khurafat merupakan komponen penting untuk memberikan sesbuah visual lebih menarik dan dramatik. Penggunaan mesej dakwah boleh memberikan pelbagai emosi kepada penonton bergantung ayat dakwah dan juga peranannya. Oleh itu, sebelum membuat sesuatu filem seram haruslah kaji dahulu mesej dakwah dalam filem namun ia memberi impak yang besar kepada visual dan penonton.

Lampiran

PELAKON UTAMA

Syamsul Yusof sebagai Johan, seorang pembantu hospital dan suami kepada Aisyah. Bekas teman lelaki Anna

Mohd Syamsul Mohd Yusof (lahir pada 21 Mei 1984) ialah seorang pelakon, pengarah, penerbit, penyanyi dan komposer Malaysia. Beliau terkenal menerusi filem-filem bergenre aksi dan seram sehingga berjaya mencipta rekod sebagai Pengarah Terbaik paling muda pernah memenangi anugerah Festival Filem Malaysia ke-23 iaitu pada usia 25 tahun. Beliau ialah anak kepada pengarah tersohor negara yang pernah mendapat jolokan Six Million Dollar Man, Datuk Yusof Haslam. Hasil kejayaan bapa beliau diteruskan Syamsul dengan cemerlang menerusi beberapa filem pecah panggung dan digelar The Twenty Million Dollar Man untuk kejayaan filem Munafik. Sepanjang penglibatannya dalam industri filem, beliau telah enam kali memenangi anugerah Pengarah Terbaik di Festival Filem Malaysia, Anugerah Skrin dan Anugerah PROFIMA. Beliau juga pernah memenangi anugerah Pengarah Asia Terbaik di Festival Filem Asia Pasifik di Kemboja.

Syamsul telah menerima pelbagai anugerah dan pencalonan dalam kerjaya seni, termasuk pencalonannya sebagai Pelakon Lelaki Terbaik di Festival Filem Asia Pasifik, Festival Filem Malaysia dan Anugerah Skrin. Harian Metro menyenaraikan

beliau sebagai salah seorang dari 10 pelakon Malaysia yang meraih pengiktirafan di peringkat global.

Liyana Jasmay sebagai Aishah, isteri kepada Johan

Liyana binti Jasmay (lahir 28 Mac 1988) ialah seorang pelakon, penyanyi, penerbit, pengarah dan usahawan wanita Malaysia. Beliau mula bergiat aktif dalam bidang lakonan sejak 1997 dengan membuat kemunculan sulungnya dengan membawakan peranan kecil menerusi drama Si Lembik arahan Aznil Nawawi sebelum melangkah ke peranan utama menerusi drama termasuk KAMI The Series (2007), Puaka Niyang Rapik (2008-2009), Zati dan Si Mawas (2009) dan Ponti Anak Remaja (2010). Liyana telah meraih pelbagai anugerah dan pencalonan dalam bahagian televisyen dan filem termasuk Festival Filem Malaysia, Anugerah Skrin, Anugerah Shout!, dua pencalonan Anugerah Bintang Popular Berita Harian bagi Pelakon Filem Wanita Popular dan lain-lain. Selain itu, beliau turut mengembangkan lagi profilnya sebagai selebriti dengan menjadi penerbit televisyen dengan menubuhkan syarikatnya, Mermaid Studios yang mengkhususkan kepada penerbitan rancangan

televisyen dan sebagai usahawanita dengan menubuhkan Mermaid Luxe dan Mermaid Store pada 2015.

Sabrina Ali sebagai Anna, bekas teman wanita Johan

Sabrina binti Ali Dad Khan (lahir 26 Jun 1980) merupakan seorang pelakon wanita Malaysia, terkenal dengan peranan di televisyen dan filem. Beliau merupakan anak saudara penerbit filem terkenal, Datuk Dr. Yusof Haslam dan sepupu kepada Syamsul Yusof. Beliau dilahirkan pada 26 Jun 1980 di Kuala Lumpur dan mempunyai adik-beradik seramai lima orang, termasuk tiga adik-beradik tiri. Seluruh ahli keluarga beliau berkecimpung dalam bidang lakonan, Miller, Aliff Alli dan Farali Khan membina nama dalam kerjaya lakonan di Indonesia. Sepupu beliau ialah pasangan adik-beradik pelakon dan pengarah filem terkenal, iaitu Syamsul Yusof dan Syafiq Yusof. Bapa saudara beliau ialah Datuk Yusof Haslam yang merupakan pelakon, pengarah, penerbit filem dan pengasas Skop Productions, ibu beliau merupakan kakak kepada Datuk Yusof

Rujukan

Kategori Mesej Dakwah Islamiah(Kamus Dewan)

Kamus Dewan (2015:1030)

mohamad shafie ayub(2013)'kaidah-kaidah syariah dalam perfileman 2011

Rosmawati Mohd Rashid (2011)journal of communication, vol 28,university kebangsaan Malaysia(2012)

Ummi hanni abu Hassan(2011) Drama Dakwah di Malaysia. Kajian tentang Proses Penulisan Skrip(tesis sarjana, Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya,2011)

Siti rugayah Haji Tibek (1999) Peranan Drama Dakwah,tesis sarjana Akademi Pengajian Islam,Universiti Malaya,1999)

(Muhsin S.M sukarta 2011) University Muhammadi Surakarta

Kartinka Van Heeren(2012) Contempory Indonesia Film spirit reform and ghost from the past,2012)

(Patton,
1990).[http://scholar.google.com.my/scholar?q=\(Patton,+1990\).&hl=en&as_sdt=0&as_vis=1&oi=scholart](http://scholar.google.com.my/scholar?q=(Patton,+1990).&hl=en&as_sdt=0&as_vis=1&oi=scholart)

(Salinah J,
2018).[http://scholar.google.com.my/scholar?q=\(Salinah+J,+2018\).&hl=en&as_sdt=0&as_vis=1&oi=scholart](http://scholar.google.com.my/scholar?q=(Salinah+J,+2018).&hl=en&as_sdt=0&as_vis=1&oi=scholart)

<http://scholar.google.com.my/citations?user=dOzTGHQAAAAJ&hl=en> Zahir Zainudin
(Creswell 1998; Mcleod,
2001).https://www.researchgate.net/publication/31754561_Qualitative_Research_in_Counselling_and_Psychotherapy_J_McLeod.

(Chadwick, 1984; Fontana & Frey, 1998)<https://chip.uconn.edu/wp-content/uploads/sites/1245/2019/05/Fontana-Frey-2000-in-Denzin-Lincoln-Eds-The-Interview-From-Structured-Questions-to-Negotiated-Text.pdf>.

(Denzin & Lincoln, 1998). <https://core.ac.uk/download/pdf/46954913.pdf>

(A. Phakiti et al, 2018).

(Brewer & Hunter, 1989; Balk,

1995).<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1002/nur.4770140212>

(Kamarul Azmi Jasmin, 2012).

http://eprints.utm.my/id/eprint/41091/1/KamarulAzmiJasmi2012_MetodologiPengumpulanDataPenyelidikanKualitatif.pdf

UNIVERSITI
—
MALAYSIA
—
KELANTAN